

Strah ima velike oči in dostop do interneta

Število tujcev se v naši sredini večja iz leta v leto. To gre pripisati tudi dejstvu, da so pogoji za življenje in delo na tem delu sveta boljši, kot na marsikateremu drugemu. Ali ta val tujih otrok, ki pridejo k nam s starši, kakorkoli vpliva na učni proces »avtohtonih« otrok?

Vedno pogosteje je slišati strah sokrajanov, ki so prepričani, da Izola postaja mesto tujcev. Pogovore na to temo lahko zasledimo takorekoč povsod, od najbližjega šanka do čakalnic v zdravstvenih ustanovah. Še najbolj pa se bojimo, da ne bi otroci tujcev, ki ne poznajo jezika okolja, ovirali učni proces ostalih sošolcev.

Število prebivalcev v Republiki Sloveniji vztrajno raste, čeprav se je število državljanov Slovenije samo v zadnjem letu zmanjšalo za okoli 2000. Zato pa se je nekaj več kot 20.000 tujih državljanov preselilo k nam in pripomoglo, da je število prebivalcev na sončni strani alp vendarle nekaj več kot tista pregovorna dva milijona. Vsaj tako pravijo podatki Statističnega urada RS, kjer je moč dobiti tudi podatek, da Izola v tem pogledu ne odstopa prav veliko od državnega povprečja. Število slovenskih državljanov, prijavljenih v naši občini (po podatkih Statističnega urada RS), se je v desetih letih znižalo iz 14.482 leta 2009 do 14.083 ob zadnjem letošnjem štetju, medtem ko je število tujcev v istem obdobju zraslo za skoraj 600, na 2.284, oziroma, v odstotkih, če je Izola pred desetimi leti gostila 9.2% tujcev, se je to število danes, dvignilo na 14%.

Trend priseljevanja, tudi šoloobveznih otrok, je skupen celotni Evropski uniji in države problematiko rešujejo na različne načine. V Sloveniji Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport zagotavlja šolam, ki za to zaprosijo, dodatne ure slovenščine, glede na število teh otrok, z namenom, da bi jih bilo v naslednjem letu še več. Trenutno se je za to možnost odločilo 366 od 455 šol na območju države, tudi vse tri izolske.

Kako se s problematiko soočamo pri nas?

Kot nam je povedala v.d. ravnateljica osnovne šole z italijanskim učnim jezikom Dante Alighieri,

Aleksandra Šumanova in Irena Sivka Horvat

Cristina Valentič Kostić, velikih težav na tem področju nimajo.

»Za učence iz tujine, ki ne poznajo jezika, imamo organizirane tečaje Italijanščine in tudi Slovenščine«, pravi v.d. ravnateljica in dodaja, da velika večina tujih otrok v njihovi šoli prihaja iz držav nekdanje Sovjetske zveze. »Imamo tudi srečo, ker se jih večina že pozna med sabo, poleg tega so naši ostali učenci zelo odprti in jim pomagajo, tudi s prevajanjem in s poznavanjem Angleščine. Sicer pa se osnov jezika večinoma naučijo v šestih mesecih.« Nekoliko več težav, je še povedala Cristina Valentič Kostić, imajo s starši, ki ne poznajo jezika, a si v tem primeru pomagajo s prevajalci. V OŠ Dante Alighieri imajo kar veliko tujih učencev, od dva do tri na razred, je še povedala v.d. ravnateljica, kar je za maloštevilne razrede, kot jih imajo na šoli, kar veliko, ampak pouka, dodaja, to nikakor ne zmoti. Prvo leto učenec iz tujine sicer ne ocenjujejo.

Lani 25, letos 8

Podobnega mnenja so tudi na OŠ Vojke Šmuc, kjer se je letos vpisalo samo osem tujih učencev, leto prej pa kar 25, ampak ne le v prvi razred. Kot je povedala ravnateljica Irena Sivka Horvat, imajo največ težav z albansko govorečimi otroci, ki se zaradi jezika težje vključujejo, in ravno zaradi tega »smo se takoj, ko sem postala ravnateljica, prijavi na projekt, ki ga je razpisalo ministrstvo, Popestrimo šolo.«

Popestritev za šolo

V sklopu projekta so zaposlili učiteljico Aleksandro Šumanovo, tako da imajo otroci poleg dodatnih ur Slovenščine, ki jim s sistemizacijo pripadajo, še dodatno osebo, ki komunicira z njimi in s starši. »Krivično se mi zdi do teh otrok, da se o njih govori kot o glavnem problemu v našem šolstvu. Imamo v šolstvu veliko večje probleme, kot so migranti«, poudarja Irena Sivka Horvat in dodaja, da zaradi tujcev ostali otroci na šoli niso prav nič ogroženi.

Irena Sivka Horvat pravi še, da so si otroci med seboj različni in če nekateri rabijo nekaj več pozornosti zaradi jezika, ga drugi morda zaradi vedenja ali legastenije. »Ni res, da ti otroci kakorkoli motijo učni proces. Letos sploh ne, ker jih ni veliko, ko pa jih je bilo, smo poiskali rešitve in tudi z Občino Izola smo se pogovarjali o dolgoročnih rešitvah.«

Slišati je bilo tudi, da je eden od delkov v preteklih letih imel več tujih otrok kot domačinov, s čimer pa se ravnateljica ne strinja. »Tukaj je zdaj vprašanje, kdo je tujec. Ko se je o tem govorilo sem tudi dobila klic iz Občine, kjer so preverjali informacijo in takrat smo ugotovili, da to sploh ni res. Gre za otroke, ki so že več generacij v Izoli, poleg tega mi ne vemo koga dobimo iz vrtca zaradi zakona a varstvu osebnih podatkov, ampak menda otrok ne bomo sodili po priimkih.«

Kako poteka pouk za tujce?

Projekt Popestrimo šolo vodi Aleksandra Šumanova, v sklopu projekta pa otrokom in staršem ki se preselijo iz tujine, nudijo še nekaj dodatnih možnosti. »Zadnji teden v avgustu imamo uvajalnice, kjer povabimo novopriseljene starše in učence na kratek tečaj, kjer se seznanijo s šolskim prostorom, s pravili, pokažemo jim mesto, da si ogledajo kje so knjižarne in pomembnejše ustanove, ter osnovno besedišče, od števil, barv in kako napisati opravičila, da se počutijo bolj sprejete.« Ko steče pouk imajo tuji otroci, kot rečeno, dodatni pouk iz Slovenščine, njihovi starši pa imajo možnost posebnih govorilnih ur, na katerih je prisotna tudi prevajalka. »Najprej smo imeli težave pri komunikaciji s starši, nato pa smo organizirali rediteljski sestanek, na katerem je prevajalka prevajala v albanski jezik, jaz pa v makedonskega, in bilo je zelo uspešno. Pokazali smo jim, kaj nudimo na šoli in kakšne so dolžnosti tako učencev, kot staršev. Tam smo jasno dali vedeti, da ko pridejo na govorilne ure želimo, da imajo ob sebi osebo, ki lahko prevaja in se tega držijo. Navadno je to nekdo, ki je tukaj že nekaj let in pomaga pri prevodu.«

»Da imamo dobro vzdušje je opaziti tudi na svetu staršev, kjer ne manjka perečih tem, a o otrocih migrantov se že nekaj let nismo pogovarjali. Pred leti, ko se je o tem problemu začelo govoriti, je bilo vprašanj in skrbi več a kmalu so starši videli, da to pa res ni nobena težava«, še pravi Irena Sivka Horvat, in dodaja, da so letos začeli sodelovati tudi s koprskim Znanstveno raziskovalnim središčem, kjer se zavzemajo za vzpostavitev mednarodne podporne mreže za te otroke z namenom, da ugotovijo, kako se kje počutijo.

Da večjih težav nimajo so nam povedali tudi na OŠ Livade, kjer pa je bila te dni ravnateljica Maja Cetin žal odsotna in podrobnejših informacij nismo dobili.

Prihodnost je v prihodnosti

Kot je povedala Aleksandra Šumanova, se otroci želijo predvsem družiti in komunicirati ter da so sprejeti med vrstnike, ravnateljica pa je dodala, da se tega očitno zavedajo tudi ostali otroci na šoli. »Na šolski skupščini, na kateri sodelujeta po dva učenca iz vsakega oddelka, smo dobili predlog, da ob prihodu učencev iz tujih držav pripravimo nekakšen sprejemni protokol, jim razkažemo šolo in tako naprej. Otroci so zaznali to potrebo, da bi jim še bolj pomagali. Gre za spontani predlog in to je najpomembnejše.«